

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka, soudkyně Michaely Bejčkové a soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka, Milana Podhrázkého (soudce zpravodaj) a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatele: **Mgr. Ing. M. Ch.**, a účastníků řízení: **1) Státní volební komise**, sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, **2) PhDr. Ing. Mgr. Jan Hrnčíř, MBA, LL.M.**, o návrhu na vyslovení neplatnosti volby kandidáta zvoleného ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu konaných ve dnech 3. a 4. října 2025

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Navrhovatel požaduje, aby Nejvyšší správní soud vyslovil neplatnost volby v záhlaví označeného kandidáta zvoleného v Pardubickém kraji ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu konaných ve dnech 3. a 4. října 2025.

[2] **Navrhovatel** je v Pardubickém kraji zapsán do stálého seznamu voličů a současně byl v uvedeném kraji v těchto volbách kandidátem do Poslanecké sněmovny za politické hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD). Návrhem (doplněným pro své formální nedostatky na základě výzvy soudu) napadá volbu kandidáta téhož hnutí. Má za to, že v průběhu sčítání hlasů a zpracování výsledků došlo k pochybení, které mohlo ovlivnit výsledek voleb, a to konkrétně ve „volebních obvodech“ Pardubice III, Hrochův Týnec, Chrast, Rosice, Zámorsk, Vápenný Podol a Seč. V návrhu (ve znění jeho doplnění) především tvrdí, že mu nebyly započítány všechny platné odevzdané přednostní hlasy, a proto získal mandát zvolený kandidát. Ke každému ze zmíněných „obvodů“ uvedl jednu osobu (z řad svých „příbuzných, přátel a známých“), které označil za svědky, jež „povolává“ k podání svědecké výpovědi. Mimo jiné dodal, že tyto osoby mají v daném „obvodu“ místo trvalého bydliště, sféru „svého zájmu“ nebo sídlo podnikání.

[3] Shrnuje dále počet přednostních hlasů, který podle výsledků voleb v každém z uvedených „obvodů“ obdržel. Od označených svědků má informaci o tom, že skutečný počet přednostních hlasů pro něj je o mnoho vyšší. Zdůrazňuje v této souvislosti zejména jednoho ze svědků (lékaře), který řešil problematiku voleb a přednostních hlasů se svými pacienty. Když spočítal jen malou část svých pacientů, kteří mu sdělili, že preferenčním hlasem upřednostnili navrhovatele, dospěl tento svědek ke zjištění, že pro navrhovatele mělo být započítáno o mnoho preferenčních hlasů více. Také navrhovateli příbuzní a známí (jde mj. o předsedkyně místních zapsaných spolků) se po započítání svých hlasů, hlasů svých rodinných příslušníků a sousedů, se kterými byli volit, dopočítali k vyšším preferenčním hlasům ve prospěch navrhovatele.

[4] Záměrné nezapočítání přednostních hlasů ze shora uvedených „obvodů“ poškodilo navrhovatele a mandát získal zvolený kandidát, o kterém se lze domnívat, že ve skutečnosti získal méně přednostních hlasů než navrhovatel. Ten proto navrhl, aby soud ve shora označených „obvodech“ nařídil „přepočítání hlasů“ a v případě „zjištění závažných nesrovnalostí výsledek v některém z těchto obvodů zrušil“.

[5] **Státní volební komise** ponechala na uvážení Nejvyššího správního soudu, zda na základě argumentace navrhovatele přikročí k otevření volební dokumentace dotčených obcí a k přepočtu udělených přednostních hlasů. Navrhla nicméně zamítnutí návrhu, neboť podle ní neobsahuje relevantní indicie, že by v dotčených obcích došlo k pochybení při sčítání hlasů takového rozsahu, který by měl dopad na platnost volby uvedeného kandidáta. Tvzení navrhovatelem uvedených osob nejsou podložena žádnými konkrétními důkazy (nebyly *položeny na stůl* relevantní indicie). Je na okrskových volebních komisích, aby provedly řádné sečtení přednostních hlasů. Právě jejich činnost je v tomto ohledu pramenem, ze kterého se získávají výsledky voleb (včetně započtení přednostních hlasů). Neprůkazná svědectví nelze považovat za skutečnost, která by mohla takto zjištěné výsledky zpochybnit. K tomu Státní volební komise doplňuje obecný popis postupu při sčítání přednostních hlasů (s odkazem na příslušné právní předpisy) a zdůrazňuje proškolení členů okrskových volebních komisí ze strany Českého statistického úřadu. Dodává, že na základě poznatků z loňských voleb do Evropského parlamentu upravil Český statistický úřad pro dohodu s Ministerstvem vnitra grafickou podobu pomocných sčítacích archů pro zápis přednostních hlasů.

II.

[6] Nejvyšší správní soud k podanému návrhu předepisuje, že ani v upravené podobě není zcela bez vad, což platí zejména pro navrhovaný výrok rozhodnutí soudu. Podle § 87 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky (dále jen „volební zákon“), platí, že *podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen, a každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována*. Nejvyššímu správnímu soudu tedy především nepřísluší v rámci přezkumu voleb do Poslanecké sněmovny „*rušit výsledek voleb v některém z obvodů*“. Je oprávněn pouze k tomu, aby případně vyslovil neplatnost volby určitého kandidáta (kandidátů). Z obsahu návrhu (ve znění jeho doplnění) lze nicméně jednoznačně dovodit, volbu kterého

pokračování

kandidáta navrhovatel napadá, a i v dalších ohledech je již návrh způsobilý k věcnému projednání. Návrh je též včasný a podaný osobou oprávněnou.

[7] Návrh však není důvodný.

[8] Pro důvodnost volební stížnosti je nutné, aby i) došlo k porušení zákonných pravidel, a to ii) takovým způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby kandidáta (§ 87 odst. 5 volebního zákona; obdobně také například usnesení NSS ze dne 10. 7. 2024, č. j. Vol 17/2024-59, č. 4635/2024 Sb. NSS, bod 14). Nynější návrh směřuje k tomu, že došlo k porušení zákonných pravidel při sčítání přednostních hlasů. Podstata argumentace navrhovatele zde spočívá ve zpochybnění počtu přednostních hlasů, které mu byly odevzdány v jím označených obcích (navrhovatel nepřesně hovoří o volebních „obvodech“, ty ovšem zákon předpokládá pouze pro volby senátní; nejedná se ani o okrsky ve smyslu § 3 volebního zákona, neboť některé stěžovatelem označené obce zahrnují více takových okrsků). Domáhá se – zjednodušeně řečeno – přepočtu jemu udělených přednostních hlasů, přičemž se odvolává na svědectví v návrhu označených osob, podle nichž mu mělo být započítáno o mnoho přednostních hlasů více, resp. uvádí, že tito svědci mají povědomí o dalších osobách, které odevzdaly přednostní hlas právě navrhovateli.

[9] Nejvyšší správní soud v této souvislosti předně ve shodě s vyjádřením Státní volební komise připomíná význam a zásadní postavení okrskových volebních komisí. Zákonnost průběhu voleb a zjišťování jejich výsledků je totiž stěžejní úlohou právě okrskových volebních komisí; volební soud by měl do volebního procesu zasáhnout pouze tehdy, zjistí-li konkrétní skutečnosti naznačující porušení zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby kandidáta. Je třeba zdůraznit, že volební komise přitom hrají zásadní roli i z pohledu ústavních práv a principů vyplývajících z čl. 5 Ústavy a čl. 22 Listiny základních práv a svobod. Proto soud již v minulosti ve své judikatuře vyzdvihl význam práva všech kandidujících subjektů delegovat členy a náhradníky do všech volebních komisí ve volebním obvodu, v němž daný subjekt kandiduje (např. usnesení NSS ze dne 23. 11. 2010, č. j. Vol 67/2010-47, body 28 až 30).

[10] Při přezkumu výsledků voleb soud vychází z presumpce správnosti závěrů jednotlivých okrskových volebních komisí, nebyl-li v konkrétním případě prokázán opak. Důkazy k vyvrácení tohoto předpokladu pak musí předložit právě ten, kdo vady volebního procesu namítá (nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04; nověji usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 1. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 26/14, bod 26). Je to navrhovatel, koho stíhá břemeno tvrzení a břemeno důkazní. S ohledem na to, že navrhovatel nemá přístup k volební dokumentaci, však postačí, nabídne-li soudu zvlášť významnou indicii vyvolávající pochybnosti o správnosti výsledků zjištěných volebními orgány (usnesení NSS ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-51, či ze dne 19. 11. 2017, č. j. Vol 58/2017-187, č. 3682/2018 Sb. NSS, bod 33). Za významnou indicii soud považuje typicky prohlášení voličů, že podle dostupných výsledků voleb nebyl řádně započten jejich hlas (usnesení NSS ze dne 22. 10. 2014, č. j. Vol 18/2014-46, bod 27, a judikatura tam citovaná).

[11] V nynější věci navrhovatel k návrhu nepřipojil výslovné a konkrétní prohlášení jednotlivých voličů o tom, že odevzdali přednostní hlas právě jemu, avšak ten nebyl

započítán. Jeho tvrzení pak lze ve vztahu k požadavkům výše citované judikatury na předložení zvlášť významné indicie (vyvolávající pochybnosti o správnosti výsledků zjištěných volebními orgány) považovat za dosti obecná, a navíc do jisté míry jen zprostředkovaná. Navrhovatel s ohledem na podobu návrhu zjevně zamýšlel svá tvrzení doplnit (upřesnit) až prostřednictvím označených svědků. Byť předložení písemného prohlášení dostatečného počtu voličů o nezapočítání jejich hlasu (viz výše) představuje logický požadavek soudní judikatury a nabízí se jako primární prostředek k prokázání tvrzení navrhovatele, nelze mít za to, že jedinou myslitelnou zvlášť významnou indicí je právě takové (písemné) prohlášení. V nyní projednávané věci navrhovatel tvrdí nezapočítání přednostních hlasů v přesně označených obcích (resp. okrscích) pro svou osobu, přičemž sice nedoložil prohlášení některých voličů, nicméně dostatečně přesně označil konkrétní osoby, které navrhl k podání svědeckých výpovědí s tím, že jsou k poskytnutí této výpovědi připraveny. Současně tvrdí, že mu tyto osoby sdělily, že skutečný počet přednostních hlasů má být o mnoho vyšší, než jaký plyne ze zveřejněných volebních výsledků, a že podobné informace má též od dalších osob (voličů), zejména z okruhu vlastní rodiny a přátel.

[12] Je logické, že požadavky na tvrzení navrhovatele nabízející dostatečnou indicii ke zpochybnění správnosti výsledků voleb nemohou být s ohledem na konkrétní okolnosti každé věci vždy zcela shodné. Jistě bude třeba klást jiné požadavky na podobu tvrzení a indicí v případě zpochybnění volby určitého kandidáta (či dokonce více kandidátů) s ohledem na pochybení v rámci celého volebního kraje či jeho podstatné části, a jiné v případě návrhu zpochybnujícího výsledek jen v některém z okrsků či v několika málo z nich. V tomto smyslu přitom může mít význam i podoba výsledků voleb (například právě těsný rozdíl v počtu přednostních hlasů, viz shora již zmíněné usnesení č. j. Vol 17/2024-59, bod 23). Rozdíl přednostních hlasů, po jehož překonání by navrhovatel v nynější věci „dosáhl“ na poslanecký mandát, přitom činí jen několik desítek. I v návaznosti na vyjádření Státní volební komise je třeba připustit, že z hlediska požadavků na tvrzení navrhovatele se v nynější věci jedná o případ hraniční. Určité nároky je totiž třeba klást již na samotná tvrzení navrhovatele i v případě, hodlá-li je teprve upřesňovat (např. dokazováním). Nebylo by možné akceptovat, pokud by tvrzení a indicie o nesprávnosti výsledků voleb byly zcela obecné a spekulativní, resp. nezbytné upřesnění (předložení indicie) by bylo zcela ponecháno až na dalším řízení a postupu soudu. Nejvyšší správní soud nicméně s ohledem na shora popsané okolnosti projednávané věci shledal, že i zde lze alespoň v základu považovat požadavky výše citované judikatury (viz bod [10]) za naplněné. Navrhovatel unesl břemeno tvrzení v rámci svých omezených možností, jež jsou dány i tajností hlasování.

[13] Nejvyšší správní soud proto dospěl k tomu, že v projednávané věci lze přistoupit k vyhodnocení předložené indicie o nesprávnosti výsledku voleb, a to včetně ověření správnosti zjištěného výsledku ve volební dokumentaci. Takový postup v nyní projednávané věci považoval soud s přihlédnutím k principu rychlosti a hospodárnosti řízení za efektivní (a více naplňující smysl samotného soudního přezkumu voleb). Volební dokumentaci si tedy přímo vyžádal a prověřil namísto časově náročného dokazování výslechem svědků či vyžadováním relevantního počtu písemných prohlášení navrhovatelem označených osob ve vztahu k jednotlivým okrskům, jako je to v tomto typu řízení jinak obvyklé (viz výše). Tento postup soudu, který lze považovat spíše za

pokračování

výjimečný, se v nynější věci nabízel i proto, že navrhovatel svůj návrh rozsahem jednoznačně omezil na určitou (poměrně úzkou) část volebního kraje. Současně pak bylo zjevné, že jeho důkazní návrhy nejsou účelovou snahou obcházet požadavky shora vymezené judikatury týkající se povinnosti předložit dostatečné indicie pro zpochybnění výsledků voleb. Důkazní návrhy byly zcela konkrétní, označení svědků dávalo z hlediska průběhu voleb a možnosti dosvědčit pochybnosti výsledku voleb jistou logiku. Navrhovatel byl navíc ve volbách do Poslanecké sněmovny sám i kandidátem, tedy není nijak nepravděpodobné, že je skutečně s označenými osobami napříč daným volebním krajem ohledně své volby v kontaktu a jimi uváděné skutečnosti mohly být relevantní.

[14] Podle § 40 odst. 4 volebního zákona platí, že *okrsková volební komise nebo zvláštní okrsková volební komise ... sečte přednostní hlasy, které byly odevzdány jednotlivým kandidátům*. Jak plyne z § 42 odst. 2 písm. f) téhož zákona, *v zápise okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování se uvede počet platných přednostních hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty politických stran, politických hnutí a koalic*.

[15] Z obsahu předložené volební dokumentace Nejvyšší správní soud s ohledem na zaměření podaného návrhu ověřil, kolik bylo v rámci platných hlasů pro hnutí Svoboda a přímá demokracie (kandidátní listina č. 6) odevzdáno přednostních hlasů navrhovateli (kandidát č. 2), a to ve všech okrscích v navrhovatelem označených obcích (Hrochův Týnec, Chrast, Rosice, Seč a Vápenný Podol v okrese Chrudim, Zámorsk v okrese Ústí nad Orlicí a městský obvod Pardubice III). V jiném směru navrhovatel výsledky voleb nezpochybňoval (míří pouze na počet jemu odevzdaných přednostních hlasů). Ve třiceti takto přepočtených okrscích spadajících pod uvedené obce soud zjistil, že počet přednostních hlasů pro navrhovatele zcela odpovídá uveřejněným výsledkům voleb, jak je též sám navrhovatel v podaném návrhu reprodukoval. Pouze v okrsku č. 1 v obci Chrast získal navrhovatel celkem 4 přednostní hlasy, tedy o jeden více, než je uvedeno ve výsledcích voleb. Stejně tak v okrsku č. 3007 v městském obvodu Pardubice III získal 3 preferenční hlasy, tedy opět o jeden více, než vyplývá z výsledků předaných okrskovou volební komisí (viz následující tabulka).

okrsek		vyhlášený výsledek	zjištění NSS
Hrochův			
Týnec	č.1	1	1
Hrochův			
Týnec	č.2	5	5
Hrochův			
Týnec	č.3	0	0
Chrast	č.1	3	4
Chrast	č.2	0	0
Chrast	č.3	0	0
Chrast	č.4	0	0
Chrast	č.5	0	0
Rosice	č.1	2	2
Rosice	č.2	0	0
Rosice	č.3	0	0
Rosice	č.4	0	0
Seč	č.1	7	7
Seč	č.2	0	0
Seč	č.3	0	0
Vápenný Podol		3	3
Pardubice III	č.3001	2	2
Pardubice III	č.3002	5	5
Pardubice III	č.3003	0	0
Pardubice III	č.3004	1	1
Pardubice III	č.3005	4	4
Pardubice III	č.3006	2	2
Pardubice III	č.3007	2	3
Pardubice III	č.3008	1	1
Pardubice III	č.3009	4	4
Pardubice III	č.3010	4	4
Pardubice III	č.3011	4	4
Pardubice III	č.3012	2	2
Pardubice III	č.3013	7	7
Pardubice III	č.3014	5	5
Pardubice III	č.3015	2	2
Zámorsk		5	5

pokračování

[16] Uvedené okrskové volební komise tedy skutečně nesprávně opomenuly (celkem) dva přednostní hlasy odevzdané pro navrhovatele. Jiné pochybení ve vztahu k jemu odevzdaným přednostním hlasům však v navrhovatelem označených obcích shledáno nebylo. Ač tedy v tomto směru zjevně došlo k porušení zákona (viz zejména shora citovaný § 40 odst. 4 volebního zákona), nejde o takové porušení, které by hrubě ovlivnilo výsledek volby kandidáta (§ 87 odst. 5 téhož zákona). Český právní řád nezná absolutní vady volebního procesu, ale naopak je nutné hodnotit případně zjištěné nezákonnosti jejich možným dopadem na výsledek volby konkrétního kandidáta (nález pléna Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04; či nověji usnesení NSS č. j. Vol 17/2024-59, body 14 až 19 a judikatura tam citovaná).

[17] Podle výsledků voleb do Poslanecké sněmovny (viz sdělení Státní volební komise č. 374/2025 Sb., o vyhlášení a uveřejnění celkových výsledků voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu konaných ve dnech 3. a 4. října 2025) získal zvolený kandidát 1 221 přednostních hlasů a navrhovatel 1 133 přednostních hlasů. Oba přitom obdrželi více než 5 % platných hlasů pro dané politické hnutí v Pardubickém kraji (viz § 50 odst. 6 a 7 volebního zákona). To znamená, že navrhovatel by musel (i po započtení dvou nesprávně nezohledněných přednostních hlasů) získat alespoň dalších 87 přednostních hlasů. Ve vztahu k tvrzení navrhovatele a jeho indiciím zpochybňujícím výsledky voleb je tedy zjištěné pochybení zcela marginální a nezpůsobilé zvrátit výsledky volby zvoleného kandidáta. Ostatní výsledky voleb navrhovatel nezpochybnil, a proto je nutno v tomto ohledu vycházet z presumpce jejich správnosti (např. usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 1. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 26/14, bod 26). Lze dodat, že v dané věci nevyšlo najevo nic, co by nasvědčovalo jakémukoliv systémovému či jinému významnému pochybení v činnosti volební komise v příslušných okrscích, tím spíše ne pochybení „záměrnému“, o němž se navrhovatel v rámci své argumentace (bez jakéhokoli bližšího upřesnění) taktéž zmiňuje. Takové (dosti závažné) tvrzení navrhovatele nemá ve spisové dokumentaci jakoukoliv oporu. K nezapočítání přednostních hlasů pro navrhovatele došlo jen v minimálním rozsahu a zjevně v důsledku prostého početního pochybení při sčítání výsledků voleb, k němuž by sice docházet nemělo, nicméně je lidsky pochopitelné.

III.

[18] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené návrh zamítl jako nedůvodný, neboť nebyla zjištěna nezákonnost, která by hrubě ovlivnila výsledek volby zvoleného kandidáta (§ 90 s. ř. s. ve spojení s § 87 odst. 5 volebního zákona).

[19] O nákladech řízení soud rozhodl podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebních žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu

**Odlišné stanovisko soudců Ivo Pospíšila, Petra Mikeše a Radana Malíka
k části odůvodnění usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2025,
č. j. Vol 29/2025 - 31 dle § 55a s. ř. s.**

[1] Hlasovali jsme spolu s ostatními pro zamítnutí návrhu. Máme nicméně za to, že k jeho zamítnutí mělo dojít z jiných důvodů, a to bez toho, že by volební senát přistoupil ke kontrole volební dokumentace.

[2] S většinou se ztotožňujeme ve vymezení základních východisek toho, co navrhovatel musí volebnímu soudu předložit pro vyvrácení presumpce správnosti vyhlášených výsledků voleb, které vyplývají z rozsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu (body 9 až 11 usnesení). Souhlasíme i s tím, že písemná prohlášení voličů nejsou jediným možným způsobem, jak navrhovatel může doložit svá tvrzení o chybně sečtených výsledcích. Navrhnutí svědků může být také dalším takovým způsobem (bod 12 tamtéž). Na druhou stranu by měl přicházet v úvahu jen výjimečně tehdy, pokud navrhovatel není z objektivních důvodů schopen zajistit čestná prohlášení. Ačkoliv obecně má čestné prohlášení jistě nižší vypovídací hodnotu než svědecká výpověď, pro účely volebního soudnictví je naopak vhodnější. Jak vyplývá z judikatury citované v usnesení, jde jen o vznesení významné indicie, že o vyhlášených výsledcích voleb existují důvodné pochybnosti. Nejde tedy ještě o důkaz toho, že volby proběhly v rozporu se zákonem, ale pouze o indicii, že by tomu tak být mohlo. Teprve v tomto případě je totiž namístě dále prověřit činnost volební komise, na které jinak leží primární odpovědnost za správnost vyhlášených výsledků voleb. Soud je zároveň povinen rozhodnout ve lhůtě pouhých 20 dnů od doručení návrhu (§ 90 odst. 3 s. ř. s.). Pokud by tedy měl provádět výslechy svědků dříve, než se rozhodne, zda přistoupí k otevření volební dokumentace, nebylo by začasté možné zákonnou lhůtu vůbec stihnout. Po navrhovateli, který se opírá o tvrzení dalších osob, lze zcela spravedlivě požadovat, aby se nespokojil jen s jejich tvrzeními, ale požádal je o naprosté minimum – písemné zachycení jejich prohlášení. I to, zda jsou ochotni čestné prohlášení podepsat nebo ne, ostatně vypovídá o tom, zda se nejedná jen o pouhé „řeči“ směřující k „uchlácholení navrhovatele“ ohledně jeho neúspěchu ve volbách, ale o vážně míněné tvrzení, za kterým si taková osoba stojí. Ostatně zjištění plynoucí z volební dokumentace v projednávané věci svědčí právě o prvně uvedeném. Soud by měl proto v budoucnu trvat na předložení čestných prohlášení, pokud nenastanou zcela výjimečné okolnosti, které znemožňují jejich obstarání. Výsledek přezkumu v této věci totiž jen potvrdil to, proč jsme nesouhlasili s otevřením volební dokumentace a jejím přezkumem. Totiž celkovou nedostatečnost tvrzení (jak rozebereme dále) spojenou i se zcela atypickým návrhem na provedení výslechu svědků namísto zcela standardně předkládaných čestných prohlášení voličů.

[3] I pokud bychom se ztotožnili s tím, že může i bez výjimečných okolností postačovat i jen návrh svědeckého výslechu, na rozdíl od většiny (body 12 a 13 tamtéž)

pokračování

máme navíc za to, že navrhovatel nepředložil dostatečně konkrétní a významné indicie, které vyžadovaly přezkum volební dokumentace.

[4] Navrhovatel ve svém návrhu poukázal na to, že v sedmi označených obcích sice nějaké přednostní hlasy získal, ovšem od osob, které navrhnul vyslechnout jako svědky, se dozvěděl, že „*skutečný počet platných preferenčních hlasů odevzdaných ve prospěch navrhovatele je o mnoho vyšší, než hlasy započítané ve prospěch navrhovatele*“. K jednotlivým označeným obcím navrhnul vždy konkrétního svědka či svědkyni, a to z okruhu svých příbuzných a známých, kteří měli potvrdit, že pro navrhovatele hlasovali jak oni, tak i další jim známé osoby.

[5] Tvzení navrhovatele se vztahují k celým obcím, které se – s výjimkou Vápenného Podolu a Zámrsku – skládají z několika volebních okrsků (bod 16 usnesení). Ve všech sedmi obcích navrhovatel nějaké přednostní hlasy dle oficiálních výsledků získal (celkem 71 hlasů). Tento počet hlasů je přitom dle našeho názoru uspokojivě vysvětlitelný podporou právě navrhovatelem odkazovaných svědků a dalších osob.

[6] Tvzení, že navrhovatel ve skutečnosti obdržel „mnohem více“ preferenčních hlasů, je pak příliš obecné a navíc zprostředkované. Není z něj totiž nijak zřejmé, ve kterých konkrétních okrscích mělo k pochybení dojít, a ani to, zda je voličů, kteří navrhovateli udělili přednostní hlas, skutečně (alespoň o něco) více, než odpovídá vyhlášeným výsledkům. Kromě toho nelze pominout ani nedostatečnost jeho tvrzení, pokud jde o skutečnosti, které by mohly relevantně plynout z navržených svědeckých výpovědí. Svědci totiž obecně vypovídají o tom, co vnímají vlastními smysly (např. rozsudek NSS ze dne 20. 9. 2021, č. j. 5 Azs 243/2020-30, bod 28). Ze zásady tajnosti voleb v návaznosti na to plyne, že každý může zásadně vypovídat pouze o tom, koho on sám volil (nezpochybňuje-li tajnost voleb). Zcela výjimečně si lze představit i věrohodnost svědectví „z druhé ruky“. Aby však bylo vůbec představitelné, že by takové svědectví mohlo být důvěryhodné, muselo by být například zřejmé, že jiná osoba měla zcela výjimečný úzký vztah se svědkem, z něhož by se dalo soudit, že mu pravdivě vypověděla o tom, jak sama hlasovala. Nelze si tak představit, že by i případný výsledek sedmi označených osob byl s to doložit ovlivnění voleb v rozsahu nižších desítek přednostních hlasů, které navrhovateli ke zvolení chyběly.

[7] I přes omezení, kterým navrhovatelé v soudním přezkumu voleb čelí (jako jsou krátké lhůty nebo tajnost hlasování), navrhovatel neměl znemožněno, aby tyto další osoby případně identifikoval a doložil jejich čestná prohlášení, případně je výjimečně navrhnul jako svědky. Ve všech okrscích, které jsou součástí označených obcí, měl stěžovatel vždy maximálně sedm přednostních hlasů, v několika neměl žádný přednostní hlas. V naprosté většině z nich podle vyhlášených výsledků maximálně 3 hlasy (22 z 32 okrsků). Pokud jich tedy měl získat „mnohem víc“, nemělo by pro něj být příliš složité doložit dostatečný počet čestných prohlášení, která by oficiální výsledky zpochybnila. To navíc v situaci, kdy jde o malé okrsky s celkově nízkým počtem hlasů, a všechny osoby, na které se navrhovatel (sám i prostřednictvím svědků) odvolává, mají patřit mezi navrhovatelovu širší rodinu, známé a jim známé osoby. Máme za to, že identifikovat a doložit tyto osoby, a to s přiřazením ke konkrétnímu okrsku, tak bylo pro navrhovatele splnitelné a volební senát na tom měl před ověřením volební dokumentace trvat. Pokud by tak učinil, mohl sám navrhovatel po podrobnějším porovnání tvrzení těchto osob s uveřejněnými výsledky dospět k závěru, že tato tvrzení nejsou v rozporu s vyhlášenými výsledky voleb.

[8] Domníváme se proto, že postup většiny volebního senátu příliš rozměňuje kritéria, za nichž lze prolomit zásadu presumpce správnosti volebního výsledku a kdy soud při přezkumu přistoupí k ověření jeho správnosti z volební dokumentace. Máme za to, že navrhovatel nepředložil nic, z čeho by plynulo hrubé ovlivnění výsledků voleb ani zvlášť významná indicie vyvolávající pochybnosti o správnosti zjištěného výsledku voleb (usnesení NSS ze dne 10. 7. 2024, č. j. Vol 17/2024-59, č. 4635/2024 Sb. NSS, bod 18; nález ÚS ze dne 11. 12. 2024, sp. zn. I. ÚS 2931/24, body 14 a 15). V tomto případě nebyl z organizačních ani technických hledisek problém zkontrolovat 32 volebních dokumentací, ze kterých nakonec vyplynula pouze marginální pochybení (bod 17 usnesení). Nicméně napříště Nejvyšší správní soud nemusí být schopný všem poskytnout stejný „procesní komfort“ jako nynějšímu navrhovateli.

Ivo Pospíšil

Petr Mikeš

Radan Malík